HOSTIVICKÝ ULIČNÍK

Historický vývoj ulic a domů v Hostivici

Úvodní kapitoly

1. část

HOSTIVICKÁ HISTORIE
www.hostivickahistorie.cz

Hostivice, prosinec 2016

UPOZORNĚNÍ

Tento dokument je součástí díla Hostivický uličník, které obsahuje úvodní souhrnné kapitoly a soubor sešitů věnovaných jednotlivým ulicím. Popis způsobu užívání čísel popisných a přehled všech hostivických ulic je uveden v úvodních kapitolách.

Úvodní kapitoly jsou rozděleny do částí se samostatně číslovanými stranami takto:

1. část: úvod, poděkování, metodické poznámky, stručný přehled stavební historie města, vývoj počtu domů a obyvatel
2. část: evidence nemovitostí v pozemkových knihách, z historie katastrů
3. část: územní a regulační plány, povolování staveb
4. část: historie číslování domů v Hostivici, historie pojmenování ulic v Hostivici
5. část: přehled názvů veřejných prostranství
6. část: přehled základních pramenů

Pracovní verze k 31. prosinci 2016

Sestavil Jiří Kučera

Při zpracování podkladů spolupracovali Josef Kučera a Alena Kučerová

Neoznačené obrázky a fotografie: sbírka autora, autor, Josef Kučera a Alena Kučerová

Plány na podkladu katastrální mapy nakreslila Alena Kučerová

Obsah 1. části

Úvod 5

Poděkování 7

Metodické poznámky 9

Stručný přehled stavební historie města 11

Středověk 11
Od třicetileté války do konce 19. století 14
Proměna zemědělských vsí na město ve 20. století 15
Současnost 18

Vývoj počtu domů a obyvatel 21

Vývoj počtu domů 21
Vývoj počtu obyvatel 24

Úvod

Hostivice, město na západním okraji hlavního města České republiky Prahy, vzniklo postupným vývojem a srůstem čtyř středověkých vsí – Hostivice, Litovic, Jenečka a Břvů. Nejvýznamnější stavební památky, hostivický kostel a litovická tvrz, pocházejí již z doby vrcholného středověku, i když prošly pozdějšími přestavbami. Osudy jednotlivých selských usedlostí lze sledovat často již od přelomu 16. a 17. století. Po obnově statků a chalup poničených třicetiletou válkou nastalo v 18. století první období stavebního rozvoje, při kterém vznikla cenná domkářská zástavba. Současný vzhled Hostivice nejvíce ovlivnila stavební vlna za první republiky a především v posledních desetiletích.

Hostivice na leteckém pohledu od východu v roce 2008. Snímek ze sbírky MÚ Hostivice.

Ambicí Hostivického uličníku je jednak zhodnotit naznačený stavební vývoj Hostivice z celoměstského pohledu, jednak podat přehled historie jednotlivých domů a dalších staveb, ať již současných, nebo zaniklých. Historické i současné názvy ulic, náměstí a parků uvedené v jednotlivých částech Hostivického uličníku navíc připomínají některé významné místní osobnosti a v mnohém vypovídají nejen o dobových názorech členů zastupitelstva či jiného rozhodujícího orgánu, ale také o politické situaci v celém státě.

Poděkování

Za ochotu při zpřístupňování archivních materiálů děkuji pracovníkům Národního archivu, Ústředního archivu zeměměřictví a katastru, Státního oblastního archivu v Praze, Státního okresního archivu Kladno, Státního okresního archivu Praha-západ, Národní knihovny ČR, Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu Dobruška, Etnologického ústavu AV ČR, v. v. i., a Městského úřadu Hostivice. Těmto pracovištím jsem zavázán rovněž za souhlas s reprodukcemi některých archiválií, zejména historických map a plánů.

Děkuji rovněž všem, kdo zapůjčili své staré fotografie a další dokumenty použité v Hostivickém uličníku, případně poskytli doplňující ústní informace. Jejich úplný seznam není možné sestavit bez nebezpečí, že bych někoho opomněl.

Poděkování patří také hostivickému fotografovi Jindřichu Lukáškovi za souhlas s užitím jeho starších fotografií a za vytvoření kompletní fotodokumentace hostivických staveb během let 2009 a 2010, která navazuje na předchozí dokumentaci zpracovanou v roce 1994 pro Stavební úřad Hostivice.

Hostivice na jedné z nejstarších pohlednic odeslané v roce 1900, kterou vydal E. Vilím z Královských Vinohrad. Vlevo nahoře je zobrazen hostinec U českého lva čp. 17, na jehož místě vzniklo v 70. letech 20. století obchodní středisko, nyní F+F. Pavilonek u rybníka Kaly se běžně nazýval gloriet a byl stržen v 80. letech 20. století. V prostoru Husova náměstí před zámkem zanikl rybník.

Metodické poznámky

Členění Hostivického uličníku

Úvodní kapitoly Hostivického uličníku obsahují zhodnocení stavebního vývoje z pohledu celého města, souhrnné přehledy, nezbytné metodické poznámky a přehled použitých pramenů. V jednotlivých kapitolách této části se zabývám stručným přehledem historie města se zaměřením na stavební vývoj, popisem vývoje vedení katastrů a dalších majetkových evidencí, číslováním domů a pojmenováváním veřejných prostranství i historií územního plánování a způsobem parcelace pozemků v rozvojových lokalitách. Rozdělení úvodních kapitol do šesti částí se samostatným číslováním stran umožní snazší aktualizaci jednotlivých kapitol.

Každé ulici, náměstí nebo pojmenovanému parku je věnována samostatná část Hostivického uličníku s jednotnou strukturou. Za mapkou s vyznačením příslušného veřejného prostranství a jednotlivých domů v této ulici nebo na tomto náměstí následuje stavební historie ulice a popis vývoje pojmenování. Pokud je ulice pojmenována po osobnosti se vztahem k Hostivici, zařadil jsem také podkapitolu s údaji o této osobnosti. Popisuji nejprve nejvýznamnější stavby, zejména kulturní památky a veřejné budovy, poté je shrnuta historie jednotlivých domů řazených podle současných čísel popisných a případně staveb bez čísel popisných a zaniklých staveb. Podrobnější historii uvádím pro jednotlivé domy do roku 1980, novější stavby většinou charakterizuji pouze údaji o výstavbě, případně o větších přestavbách. Přehled současných čísel popisných vychází z evidence adres vedené Ministerstvem vnitra ČR.[1]

Poznámkový aparát Hostivického uličníku odkazuje na prameny pouze v případech, kdy je citována konkrétní zpráva nebo kdy je to nezbytné pro pochopení souvislostí nebo řešení rozporů. Dále poznámky uvádějí životopisné údaje osob zmíněných v textu, pokud jsou takové údaje známy. Občas je v poznámkách zařazena také doplňující informace, která se nehodila do vlastního textu.

K sestavení Hostivického uličníku byly využity prameny uvedené v šesté části úvodních kapitol. Protože jsou tyto prameny totožné pro všechny domy a pravidelně by se opakovaly v poznámkovém aparátu, nejsou obvykle jednotlivé údaje provázeny odkazem na prameny. Věřím, že toto rozhodnutí příliš nezkomplikuje případným dalším badatelům ověření, jak jsem dospěl k uváděným tvrzením. Vycházel jsem přednostně z originálních pramenů, údaje z pamětních knih jsem použil pouze tehdy, když údaj nebylo možné najít v jiných pramenech. Starší kronikáři totiž své prameny zpravidla neuváděli a je proto obtížné jejich údaje vypátrané v archivech potvrdit jako věrohodné. V regionální literatuře byly některé údaje publikovány leckdy opakovaně, i když pozdější autoři někdy přebírali údaje včetně pramenů od svých předchůdců, aniž by se s původními prameny seznámili.

---

[1] Adresy v České republice – periodicky aktualizovaná databáze na stránkách Ministerstva vnitra ČR http://www.mvcr.cz. Některé zjevné chyby v zařazení ulic byly revidovány podle skutečnosti. Dále byly některé domy přiřazeny do sousedních ulic s ohledem na přehlednější výklad.

Způsob uvádění názvů ulic

Některé ulice vystřídaly v průběhu doby více názvů. V několika případech byl dokonce jeden název použit v různých dobách pro jiné ulice (např. ulice Růžová se v letech 1980 až 1991 nazývala Litovická, zatímco současná Litovická ulice tento název nesla v letech 1931 až 1945 a od roku 1991). V textu používám i při popisování historických událostí současné názvy ulic, za zmíněnými staršími názvy je vždy v závorce doplněn současný název.

Způsob uvádění čísel popisných

V Hostivici existovaly před přečíslováním v roce 1980 čtyři samostatné řady čísel popisných odpovídající původním vsím, ze kterých město vzniklo. Přečíslováním zůstala zachována pouze hostivická číselná řada, ostatní čísla popisná byla upravena přičtením určitého čísla charakteristického pro každou část města. Některá čísla byla navíc při číslování domů v průběhu historie použita opakovaně pro stavby na zcela rozdílných místech. Tato praxe se objevila ve všech číselných řadách a pokračovalo se v ní občas i po zavedení jednotné číselné řady. Podrobněji je tato problematika popsána v kapitole Historie číslování domů v Hostivici.

Aby čtenáři poznali, ke kterého domu s opakovaným použitým číslem popisným se vztahuje uváděný údaj, zavedl jsem pro užívání čísel popisných v Hostivickém uličníku jednotná pravidla.

U domů, jejichž číslo bylo v rámci stejné řady použito opakovaně na různých místech, tuto skutečnost důsledně rozlišuji tak, že za číslem je uvedena tečka a velké písmeno odpovídající pořadí použití čísla. Tuto praxi může objasnit příklad domu čp. 57 v hostivické číselné řadě: první dům (čp. 57.A) se nacházel na rohu ulic Palackého a U Studánky a v roce 1960 splynul s domem čp. 243. Podruhé bylo číslo použito pro dočasnou stavbu na Husově náměstí (čp. 57.B), která sloužila v různých etapách jako knihovna, mateřská škola, zvláštní škola a prodejna uhlí. Po zboření tohoto domu přidělil stavební úřad stejné číslo znovu domu postavenému v 90. letech 20. století na rohu ulic Litovická a U Zámecké zdi (čp. 57.C). Rozlišení čísel popisných pořadovými písmeny se nepoužívá v žádné oficiální evidenci ani v žádných pramenech, považuji ho však za nezbytné pro orientaci v této práci.

Naproti tomu nejsou tímto způsobem rozlišovány různé domy stojící na stejném místě, například bývalý hostinec U Českého lva na severní straně Husova náměstí zbořený v 60. letech 20. století i nákupní středisko (nyní F+F) vybudované na stejném místě jsou označeny číslem popisným 17 bez pomocného písmena.

V minulosti byla užívána nesprávně rovněž čísla popisná s dodatkovými písmeny, např. čp. 100a, případně 100/a (nyní čp. 187). Tato čísla nejsou v Hostivickém uličníku nikdy psána velkým písmenem a s tečkou, takže nemůže dojít k záměně s výše popsaným rozlišením opakovaně použitých čísel popisných.

Jde-li o zrušené číselné řady, je to vždy uvedeno (např. u čp. 634 může být uvedeno „dříve litovické čp. 14"). V Jenečku nejsou zvlášť rozlišována čísla patřící do „litovické" a do „hostivické" části Jenečka, protože vycházejí z původně jednotné číselné řady, která se rozdělila až na konci 19. století. Čísla v hostivickém Jenečku (ve východní části Novotného ulice) přidělená před rozdělením této vsi mezi obě politické obce jsou označena písmenem A (12.A a 15.A až 22.A, 30.A, 31.A a 32.A). Protože nejde vytvořit přídavné jméno pro Jeneček, které by se nepletlo s označením Jenče, používám výraz „malo-jenečský" vycházející z dřívějšího názvu Malý Jenč.

Stručný přehled stavební historie města

Současná podoba Hostivice vznikla sloučením a růstem čtyř původně samostatných vsí. Každá z těchto vsí měla zpočátku úplně jiný vývoj. K jejich sloučení došlo až poměrně nedávno. V roce 1849 vznikly místní neboli politické obce z dřívějších katastrálních obcí (nyní katastrálních území) a proto se dosud samostatné vsi Litovice, Břve a Jeneček spojily do společné politické obce.[2] Dne 1. ledna 1950 vznikla sloučením Hostivice a spojených obcí Litovic, Jenečku a Břvů jediná obec s názvem Hostivice.[3] Na město byla Hostivice povýšena k 1. lednu 1978.[4]

Středověk

Hostivice

O vlastní Hostivici pochází první zmínka z roku 1277.[5] Obec vznikla zřejmě přesídlením obyvatel z podhradí Pražského hradu, které Přemysl Otakar II. vystěhoval při budování pražské Malé Strany. V době kolonizace porůstal území Hostivice les zvaný Hostivec,[6] který vystěhovaní měšťané přeměňovali na pole. Ves tvořilo několik svobodných dvorců a kamenný kostel sv. Jakuba. V 16. století se postupně jednotlivá hospodářství spojovala do větších celků a asi v roce 1601 získal Hostivici krajský hejtman Florián Gothard Žďárský ze Žďáru.[7]

Hostivici tvořilo několik dvorů kolem nynějšího Husova náměstí a Pelzovy ulice a tři z nich, Čeňkovský, Nový a Čotrův, měly aspoň dočasně charakter tvrze. Jejich ztotožnění se současnými stavbami je však nemožné.[8] Víme pouze to, že současný zámek nevznikl přestavbou některé z těchto tvrzí.

Litovice

První zmínka o Litovicích se objevuje na listině z roku 1266, kde je jmenován Řehník z Litovic.[9] Litovice se od počátku vyvíjely jako poddanská ves závislá na majitelích tvrze. Z nejvýznamnějších rodů můžeme jmenovat pány z Dražic, ke kterým patřil Řehník, pány ze Svinař,[10] Chrty ze Rtína[11] a měšťanský rod Prunarů.[12] Po bitvě na Bílé hoře byly Litovice konfiskovány a kolem roku 1640 se staly majetkem hrabat ze Žďáru.[13]

---

2 MÚ Hostivice, kronika č. 3, str. 30.
3 MÚ Hostivice, kronika č. 5, str. 1–2.
4 MÚ Hostivice, kronika č. 7, str. 31.
5 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 12.
6 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 11.
7 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 20 a 23.
8 Holec a kol. (1988): Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, díl VII, str. 127.
9 NA ČR, Benediktinské arciopatství sv. Vojtěcha a sv. Markéty v Břevnově, listina sign. 41. Podrobněji o Řehníkovi z Litovic např. Kučera a Kučerová (2016): Litovice, str. 61–66.
10 Podrobněji např. Kučera a Kučerová (2016): Litovice, str. 85–95.
11 Podrobněji např. Kučera a Kučerová (2016): Litovice, str. 96–98.
12 Podrobněji např. Kučera a Kučerová (2016): Litovice, str. 102–106.
13 Podrobněji např. Kučera a Kučerová (2016): Litovice, str. 115–134.

Ves Litovice tvořily tvrz postavená na současném místě kolem roku 1330 pražským biskupem Janem IV. z Dražic a několik dvorů rozložených kolem nynějšího náměstí 1. máje.

Areál litovické tvrze od severovýchodu 5. února 2003.

Břve

První zprávu o Břvích máme z roku 1184.[14] Břve vlastnil nejprve valdsaský a později plaský klášter, který je počátkem 14. století prodal pražskému měšťanovi Fridrichu Bavorovi.[15] Od konce 14. století patřily Břve měšťanskému rodu Rokycanerů,[16] stavitelům hradu Okoře. V polovině 15. století získává ves sňatkem Oldřich Medek z Valdeka,[17] komorník královny a purkrabí Pražského hradu. Počátkem 16. století se Břve dostávají do majetku Chrtů ze Rtína[18] a v roce 1585 je kupuje Florián Gothard Žďárský ze Žďáru.[19]

Tvrz na Břvích je poprvé zmiňována z husitských dob, kdy se v roce 1428 hovoří o spáleništi tvrze na Břvích. Téměř po celé 16. století se tvrz uvádí jako pustá. Nezůstaly po ní stopy, ale stávala zřejmě v blízkosti bývalého ovčína.

---

14 StAAM, Kloster Waldsassen Urkunden, listina inv. č. 10.
15 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 17.
16 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 17–18.
17 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 21.
18 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 22.
19 NA ČR, DZV 187, fol. J27–J28. Zápis vztahující se k roku 1585 byl do desek zemských zapsán až v roce 1614, proto Holec a kol. (1988): Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, díl VII, str. 120, událost chybně datuje právě do roku 1614. V té době již byly Břve bezmála 30 let v majetku Žďárských ze Žďáru, což dokládají i zápisy o břevských poddanských statcích v nejstarší dochované pozemkové knize panství Červený Újezd z roku 1610.

Jeneček

Jeneček se ještě v devatenáctém století nazýval Malý Jenč. Ve starých pramenech však můžeme najít i název Malý Jeneček.[20] Z roku 1363 pochází zpráva, podle které chrám a špitál sv. Lazara mezi Prahou a Vyšehradem vyměnil pozemky v Jenečku za jiné zboží.[21] Na počátku 17. století patřil Jeneček rodu Žďárských ze Žďáru.[22]

V Jenečku není doložena žádná tvrz, dvory zřejmě stávaly kolem návsi v nynější Družstevní ulici.

Zaniklé vsi

Ve středověku se nacházely v okolí Hostivice ještě další vsi, které postupně do třicetileté války zanikly. Peterkův mlýn (čp. 51) je vlastně poslední stavbou patřící k původní vsi Hradištko (nebo též Hradiště),[23] která se nacházela východně od Hostivice. První zpráva o vsi pochází z roku 1318, kdy ji vlastnil král Jan Lucemburský. Za vlády Karla IV. získal Hradištko královský dvořan Fricek, který zřejmě postavil při dvorci tvrz. První písemná zmínka o tvrzi se objevuje až roku 1404, kdy držel ves Hradištko staroměstský měšťan Jan Plaier. I další majitelé patřili mezi bohaté pražské měšťany. Na konci 15. století ji získal Jindřich z Hostivice. Ten se bránil zřízení rybníka u mostku, který byl přesto po jeho smrti zřízen. V roce 1548 vlastnil Hradištko Ludvík Bezdružický z Kolovrat. Ves už byla skoro opuštěná, zanikla i krčma. V 17. století Hradištko zaniklo, zbyl z něj jen mlýn, který své jméno získal po mlynáři Václavu Peterkovi. Ten zde hospodařil od roku 1705.

Ves Valov[24] (nebo též Valeč), o které pochází první zpráva z roku 1252, zanikla pravděpodobně za husitských válek. Stávala zřejmě na poli severozápadně od Hostivice nad Jenečkem směrem k Dobrovízi, kde se říkalo „na Valovských". Podle jiných autorů ležel Valov blízko Jenče.

Jižně od Hostivice stával dvůr Nejdek.[25] V roce 1325 k němu patřily tři lány orných polí, rybník, kus lesa řečeného „stáj" a jiné příslušenství. Vlastnil ho pražský měšťan Mikuláš Bavorův. Roku 1563 je dvůr pustý a od té doby o něm nemáme zpráv.

---

20 Např. SOkA Kladno, Registra purkrechtní statku Červeno-Újezdeckého 1610.
21 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 18.
22 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 29.
23 Celá historie Hradištka např. Melichar (1890): Paměti okresu Unhošťského, str. 1–5.
24 Celá historie Valova např. Melichar (1890): Paměti okresu Unhošťského, str. 6.
25 Celá historie Nejdku např. Melichar (1890): Paměti okresu Unhošťského, str. 5–6.

Od třicetileté války do konce 19. století

Když kolem roku 1640 koupil Florián Gothard Žďárský ze Žďáru Litovice, staly se všechny naše obce součástí velkého červenoújezdského panství. Poslední příslušník rodu ze Žďáru František Adam Eusebius zemřel roku 1670 bezdětný a jeho panství dočasně spravovali Martinicové, až v roce 1686 bylo rozděleno: Hostivice ujala Johana Eusebia Barbora hraběnka z Caretto-Millesimo, která postavila v Hostivici jednopatrový zámek na místě dvou starších dvorů. Litovice, Břve a Jeneček připadly její sestře Anně Kateřině hraběnce z Magni.[26] Do roku 1702 získal všechny naše obce hrabě Karel Jáchym hrabě z Bredy a vytvořil rozsáhlé tachlovické panství.[27]

Od Bredy koupila panství Anna Marie Františka velkovévodkyně toskánská,[28] které vděčí Hostivice za své barokní stavby. Nechala přestavět kostel, do dnešní podoby upravila zámek, vystavěla faru (čp. 5) a mariánský sloup a postavila špýchar a první dochovanou školní budovu, dnešní dům čp. 7. Na začátku 19. století se Hostivice stala díky příbuzenským vztahům majetkem císařské rodiny.[29]

Obydlí domkářů – nový druh zástavby

V polovině 18. století, se vzrůstající výkonností zemědělství a životní úrovně, se postupně začali osamostatňovat bývalí podruzi, kteří si stavěli své domky na určených obecních nebo panských pozemcích. V Hostivici se tato nová zástavba soustředila severně od Husova náměstí, do ulic Potoční, Vinohradská, K Nádraží a Na Vršku. V Litovicích se stavělo hlavně mezi staršími dvory a Litovickým rybníkem a vznikly tak ulice K Rybníku a U Sádek. Na Břvích byla takto zastavěna ulice Pod Rybníkem a první domky se objevily i v ulici U Obory. Domkáři z Jenečka stavěli u velkých statků směrem do návsi (Družstevní ulice) a v Novotného ulici. V průběhu tohoto prvního významného stavebního rozvoje vsí, nepočítáme-li jejich založení, bylo v roce 1770 zavedeno stálé číslování domů, které umožňuje odhadnout i bez dalších podkladů, jaké domy stály již před tímto datem.

Postupný rozvoj obce pokračoval i po celé 19. století. V 90. letech začala obytná výstavba u hostivického nádraží, kolem Žižkovy ulice. V ostatních vsích počet domů narůstal pomaleji.

---

26 Podrobný popis panství při dělení NA ČR, DZV 77.
27 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 30.
28 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 33.
29 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 34.

Snímek z pohlednice odeslané v roce 1929 ukazuje břevskou domkářskou zástavbu v ulicích Hájecká a U Obory ze dna vypuštěného Břevského rybníka.

Rozvoj dopravní infrastruktury v 19. století

V devatenáctém století se probíhající průmyslová revoluce projevila mj. velkým rozvojem dopravy.

V roce 1830 zahájila provoz koněspřežní dráha z Brusky (Praha-Dejvice) do Vejhybky (Kladno) a později do Lán. V roce 1863 tuto trať společnost Buštěhradské dráhy přestavěla na parní provoz a v roce 1870 ji doplnila o vedlejší trať z Hostivice do Prahy-Smíchova. V letech 1871–1873 byla vybudována Pražsko-Duchcovská dráha (z Prahy-Smíchova přes Rudnou a Slaný) se stanicí v Litovicích.[30]

Od poloviny 19. století se rozvíjí i síť silnic.[31] Byly vybudovány silnice ze Sobína přes Břve na Hájek s odbočkou do Litovic, z Hostivice do Litovic, z Jenečka ke karlovarské silnici a od litovického nádraží k dnešnímu litovickému hřbitovu.

Proměna zemědělských vsí na město ve 20. století

Vznik průmyslových areálů

Na přelomu 19. a 20. století přichází do dosud zemědělského kraje průmysl, který se soustředil ve vlastní Hostivici.

V roce 1899 vybudoval Antonín Staněk továrnu na výrobu šroubů a nýtů.[32] Od roku 1930 vyráběl v této továrně František Zicha (firma ARZI) parní a vodovodní armatury.[33] Od roku 1954 se zde vyráběly převodovky v rámci podniku AZKG a později Praga.[34] Nyní objekt vlastní společnost Jaga N. V., která se věnuje výrobě radiátorů.

---

30 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 39.
31 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 38–39.
32 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 52.
33 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 54.
34 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 58.

Východní část Hostivice se Staňkovou továrnou, nádražím (vlevo vzadu) a vojenským areálem na pohlednici G. Jílovského ze Žižkova vydané v roce 1919; snímek pochází z doby před rokem 1914.

Ve dvacátých letech vznikla mezi nádražím a současným hostivickým hřbitovem Kropáčkova hřebíkárna, ve které v roce 1940 začal Jan Zadák vyrábět podlahové krytiny.[35] Dnes se v tomto areálu prodává stavební materiál.

V roce 1935 postavil státní statek v části bývalé zámecké zahrady mlékárnu,[36] která fungovala do května 1997. V roce 2004 byla na místě zdemolované mlékárny otevřena prodejna společnosti Lidl.

V Litovicích u ulice Sportovců postavil Ing. Václav Havel továrnu na výrobu stavebního materiálu „lindbetonu". Objekt v 50. letech 20. století převzalo Jednotné zemědělské družstvo Hostivice a záhy nato Strojní a traktorové stanice,[37] dnes zde sídlí STS Hostivice, a. s., a v části areálu vznikla prodejna společnosti Tesco.

35 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 54.
36 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 58.
37 Např. Hostivice – 700 let života a práce, str. 56 a 59.

Vojenské areály

Již v roce 1874 byla v polích severně od Hostivice, u bývalé silnice na Kněževes, zřízena vojenská prachárna. Byla sem přemístěna z pražské Hvězdy, kde již překážela rostoucímu rekreačnímu využití obory, a volbu nového místa nepochybně ovlivnila skutečnost, že vybrané pozemky ležely na soukromém majetku rakouského císaře a v dosahu byla železnice.[38] Tento areál byl zrušen po 2. světové válce a nyní se pozemky nachází v areálu ruzyňského letiště.

Na areál pracháren navázala v roce 1912 výstavba dalšího vojenského areálu v Jiráskově ulici, tzv. zemské zbrojnice, později skladiště zdravotnického materiálu.[39] V současnosti areál slouží jako spisovna Městského soudu v Praze.

Po druhé světové válce vznikly další vojenské areály u Břvů a u Hájku. Zatímco na Břvích sídlí armáda doposud, areály u Hájku po roce 1990 opustila.

Bouřlivý stavební rozvoj mezi světovými válkami

Před 1. světovou válkou pokračovala výstavba rodinných domů dosavadním pomalým tempem, u hostivického nádraží v podstatě vznikly bloky domů mezi ulicemi Žižkova a Železničářů.

Velký stavební rozvoj našich obcí nastal po první světové válce, v období první republiky.[40] Mezi Litovicemi a Hostivicí vyrostla nová čtvrť, tzv. nové Litovice, která stavebně propojila obě obce. Málokdo si dnes uvědomuje, že zástavba jižně od Litovické ulice, v ulicích Spojovací a V Lukách, nepatřila do Litovic, ale k Hostivici. Východně od Hostivice, směrem ke smíchovské trati, vznikla čtvrť zvaná Nouzov a v dnešní Jiráskově ulici vybudovala místní sokolská jednota v roce 1922 sokolovnu (čp. 201). Stavělo se i za školou směrem k Sobínu a mezi Jenečkem a karlovarskou silnicí. Ve 20. letech byl postaven Dělnický dům (nynější čp. 702), kde byl vedle sokolovny jediný velký sál v celé Hostivici a který v červnu 1994 vyhořel. U nově vybudovaného rybníka ve Skále vznikly tzv. nouzové domky. Ve třicátých letech 20. století přibyla na mapě Hostivice nová čtvrť – Palouky. Vznikla při spekulacích s pozemky v blízkosti letiště a předpokládaného velkého rybníka na Litovickém potoce. Plány předpokládaly vznik velké čtvrti dosahující až skoro k Hostivici, ale zástavba se omezila na výstavbu osmi řadových a několika samostatných domů. Některé další prvorepublikové záměry se neuskutečnily, například výstavba „domů v zahradách" severně od nádraží nebo vybudování velkých hřbitovů pro západ Prahy mezi Palouky, Ruzyní a Dědinou. Nebyl realizován ani plán zeleného pásu kolem Prahy.

---

38 Např. Farní věstník úřední pro farnost Libockou, ročník VII., číslo 4, 1. října 1914.

39 Areálu se mezi místními běžně říká „sanitpark".

40 Prameny ke stavebnímu vývoji po roce 1918, zpravidla archivní fondy a v novější době např. údaje z Hostivického měsíčníku, jsou uvedeny v šesté části Úvodních kapitol.

Snímek asi z roku 1935 dokládá prolínání hostivické a litovické zástavby již v době, kdy obě obce měly vlastní správu. Domy vpředu v nynějších ulicích Spojovací a V Lukách patřily k Hostivici, zatímco severně od Litovické ulice se nacházejí tzv. Nové Litovice. Fotografie ze sbírky Městského úřadu Hostivice.

Nová obytná výstavba a občanská vybavenost po roce 1945

Po 2. světové válce stavební rozvoj významně utlumila regulační opatření, např. stavební materiál bylo možné získat jen na zvláštní povolení. Během 50. let vzniklo pouze několik nových rodinných domů. V 60. letech bylo postaveno družstevní sídliště Na Pískách. Jako tzv. sídliště JZD vyrostly rodinné domy v nynějších ulicích Zahradní a Lomená, zástavba pokračovala i V Čekale, v nynější Lipové ulici. Tzv. nové Litovice se rozšířily o rodinné domy kolem ulice Jenečské a zástavba probíhala i na dalších místech. Vedle bývalého hostivického hřbitova vyrostl v 60. letech fotbalový stadion (čp. 462) a v 80. letech areál mateřské školy (čp. 107.B). Na místě bývalého hostince U Českého lva na Husově náměstí bylo postaveno v 70. letech nové nákupní středisko (čp. 17).

Současnost

Obytná zástavba a občanská vybavenost

Nová velká vlna výstavby rodinných domů přišla po roce 1989 a trvá dosud. Na rozdíl od předchozích dob hraje nižší roli aktivita samosprávy a jednotlivých stavebníků, řadu lokalit staví developerské firmy jako svou komerční aktivitu.

Výstavba v sousedství lesoparku Stromečky (ulice Tejnorova a K Lesu) si vysloužila název Beverly Hills podle amerického televizního seriálu. Bývalá hostivická cihelna se změnila na čtvrť rodinných domů (ulice Jarní, Letní, Podzimní a Zimní). Na bývalém poli pod STS postavila v letech 1997–1998 rodinné domy společnost Habitera (ulice Za Zahradami, Na Výhledu a prodloužení ulice V Uličce) a později navázala prodejem pozemků a výstavbou v lokalitě Ke Stromečkům (mezi Litovickým potokem a ulicí Ke Stromečkům). V roce 2002 vznikl první obytný celek firmy Central Group nazvaný zavádějícím způsobem U Obory (ulice Olivová a další), na které navázala výstavba v dalších lokalitách – Vilová čtvrť nad litovickou tvrzí, Sadová I u smíchovské tratě a Sadová II a III (U Obory II a III) v návaznosti na první areál. Společnost AZA Trade převzala od Habitery

výstavbu na dřívějším poli u STS (ulice Unhošťská, Valovská a U Lindbetonky). Jednotlivé rodinné domy se průběžně staví nebo přestavují na mnoha místech v Hostivici.

Výstavba rodinných domů ve Vilové čtvrti společnosti Central Group – ulice Vodňanského a Prunarova 14. března 2004.

Nová výstavba bytových domů je spojena především s bytovými družstvy kolem pozdější společnosti doma, a. s. Po pilotním projektu výstavby dvou bytových domů ve Školské ulici vznikly ve spolupráci příslušného družstva a města a s podporou ze státního rozpočtu čtyři bytové domy v Zimní ulici a jeden v Jarní ulici (družstva Cihlářka a Cihlářka II), 7 bytových domů v ulici Za Mlýnem a jeden v ulici Čsl. armády poblíž areálu společnosti Jaga (družstvo Zahrada). Výstavbu dalších bytových domů Zahrada II. v ulici B. Němcové již doma, a. s., pojednala jako komerční projekt a stejně postupoval i Central Group, a. s., se šesti bytovými domy v Toskánské ulici. Další bytové domy, tzv. viladomy, umístila společnost REAMER v Unhošťské ulici.

Naproti tomu při výstavbě občanské vybavenosti hrálo hlavní roli město, případně jiný orgán veřejné správy. Na městskou stavbu domu s pečovatelskou službou v roce 2001 v Pelzově ulici, v samém centru města, navázal o rok později sousední domov důchodců, který investoval Okresní úřad Praha-západ. Několikrát byla rozšiřována mateřská škola čp. 107.B a v letech 2001–2002 a 2010–2011 vznikl nový školní areál U Zámecké zdi čp. 1704.

Průmyslové areály

Mezi Jenečkem a rudenskou železniční tratí zůstala v 90. letech nedokončená výstavba skladového areálu Belprax, kterou teprve od roku 2006 zastavuje společnost BH Reality, později přejmenovaná na ing atelier, a. s. (ulice Floriánova a Jetřichova). Od roku 2001 vzniká komerční zóna Tulipán park, později zvaná SEGRO park, mezi Hostivicí a Palouky a kolem nové křižovatky s dálnicí D6 (ulice Průmyslová, Archeologická, K Dálnici a U Dálnice).

Komerční zóna Tulipán park v Paloukách 18. dubna 2002.

Vývoj počtu domů a obyvatel

Vývoj počtu domů

Nejstarší údaje o počtu poddanských gruntů – statků a chalup – nacházíme ve starých pozemkových knihách – purkrechtech a v knihách zaznamenávajících povinnosti vůči vrchnosti – urbářích. Údaje z těchto knih jsou shrnuty v navazujících kapitolách, pro ilustraci uvádím počty usedlostí z urbáře panství kladenského a červenoújezdského z roku 1662: Hostivice 18 a k tomu panský dvůr, stodola a ovčín, Hradiště jeden (mlýn), Litovice 11 včetně panské krčmy a mlýna, k tomu tvrz, dvůr, ovčín a ovčárna, Jeneček tři a Břve tři a k tomu dvůr a ovčín. Významná část usedlostí i panských staveb byla v té době pustá.[41] Bredovský urbář, který vznikl kolem roku 1705, uvádí tyto počty poddanských usedlostí: Hostivice 17 včetně Peterkova mlýna ze zaniklé vsi Hradiště, Litovice devět a Jeneček a Břve po třech.[42]

Počty domů podle katastrů

Pro raný novověk lze použít k popisu vývoje počtu domů údaje z katastrů. Ty v té době nebyly vedeny průběžně, ale byly sestavovány v určitých obdobích podle postupně vyvíjené metodiky. Sloužily výhradně k výběru daní, nikoliv k prokazování vlastnictví. Nejstarší katastry evidují pouze poddanské usedlosti a zjištěné počty domů tak nezahrnují panské budovy.[43]

Nejstarším dostupným katastrem je tereziánský, jehož data pocházejí z roku 1715. Tereziánský katastr obsahuje i opis tehdy dostupných údajů berní ruly z roku 1654, která se nedochovala.[44]

Zavedení stálého číslování domů zavedené v roce 1770 umožňuje zjistit počet domů v jednotlivých obcích tvořících nynější Hostivici k tomuto datu. V Hostivici stálo 51 domů, v Litovicích 37 domů, v Jenečku 12 domů a na Břvech mezi 9 a 13 domy, celkem tedy 109 až 113 domů.[45]

Josefský katastr z roku 1785 již užíval čísla popisná. Samotné domy a stavební pozemky nebyly zdaněny, proto v josefském katastru najdeme pouze domy, k nimž patřila aspoň malá zahrádka.[46]

Stabilního katastr sestavený pro Hostivici i Litovice v roce 1840 je již podložen i katastrální mapou.[47]

---

41 NK ČR, ORST, kniha sign. XXIII D 203.

42 SOA Praha, VS Tachlovice, kniha inv. č. 219; urbář je v inventáři datován do roku 1690, ale hrabě Breda získal Litovice, které jsou v urbáři zahrnuty, až v roce 1702.

43 Vlastnictví prokazovaly zápisy v pozemkových knihách. Pro svobodný majetek to byly desky zemské, případně desky dvorské, a pro poddanský majetek purkrechtní, gruntovní, domkářské a jiné knihy vedené příslušnou vrchností. Podrobněji o evidenci majetku a katastrech pojednává druhá část úvodních kapitol Hostivického uličníku.

44 NA ČR, Tereziánský katastr, fasní kniha pro panství Tachlovice.

45 Podrobněji v kapitole Zavedení stálého číslování v roce 1770.

46 NA ČR, Josefský katastr, inv. č. 5648 (k. ú. Hostivice) a 5644 (k. ú. Litovice).

47 NA ČR, Stabilní katastr, sign. RAK 114 (k. ú. Hostivice) a RAK 196 (k. ú. Litovice).

Počty domů podle jednotlivých katastrů shrnuje tabulka.

Rok	Celkem	Hostivice	Litovice	Břve	Jeneček
1654	30	14+1*	9	3	3
1715	31	15	10	3	3
1770	109–113	51	37	9–13	12
1785	115	52	37	13	13
1840	168	78	41	26	23

* Samostatně byla uvedena ves Hradiště, k níž patřil v té době již pouze mlýn.

Počty domů podle panské statistiky

Vrchnost zpracovávala v letech 1794 až 1832 každoroční statistiky, kolik se v jednotlivých vsích tachlovického panství nachází domů, poddaných či zvířat.[48] Z těchto dat můžeme sestavit následující tabulku vývoje počtu domů ve vsích tvořících nynější Hostivici.

Rok	Celkem	Hostivice	Litovice	Břve	Jeneček
1794	128	59	39	17	13
1795	128	59	39	17	13
1796	130	60	40	17	13
1797	130	60	40	17	13
1798	130	60	40	17	13
1799	131	61	40	17	13
1800	131	61	40	17	13
1801	132	62	40	17	13
1802	133	62	40	17	14
1803	136	63	40	19	14
1804	138	64	40	20	14
1805	139	64	40	21	14
1806	140	64	41	21	14
1807	141	64	41	22	14
1812	141	64	41	22	14
1813	143	65	41	23	14
1814	143	65	41	23	14
1815	144	65	41	24	14
1816	145	65	41	25	14
1817	146	66	41	25	14
1818	151	67	41	25	18
1821	160	72	41	25	22
1822	160	72	41	25	22
1823	161	73	41	25	22
1824	161	73	41	25	22
1825	161	73	41	25	22
1826	161	73	41	25	22
1827	162	73	41	25	23
1828	162	73	41	25	23
1829	163	74	41	25	23
1830	163	74	41	25	23
1831	160	74	41	25	20
1832	163	74	41	25	23

[48] SOA Praha, VS Tachlovice, karton 3, fasc. A 30. Pro roky 1808–1811, 1819 a 1820 se výkazy nedochovaly.

Počty domů podle sčítání lidu

Pravidelné věrohodné údaje o počtu domů a obyvatel poskytuje sčítání lidu, zavedené v Rakousku od roku 1869 a opakované zpravidla v desetiletých intervalech. Metodika sčítání se v průběhu doby měnila, proto je třeba při interpretaci dat zachovávat jistou opatrnost. V rakouských a prvorepublikových sčítáních se uvádějí dohromady počty obydlených i neobydlených domů, v roce 1950 údaj obsahuje obydlené i neobydlené domy opatřené číslem popisným. V letech 1961 až 1990 zahrnuje počet domů pouze domy trvale obydlené. Údaje jsou v navazující tabulce členěny na jednotlivé části města tak, jak to podklady umožňují.

Rok	Hostivice celkem	Hostivice s Jenečkem	Hostivice	Jeneček hostivický	Litovice celkem	Litovice	Bříve	Jeneček litovický	Pramen
1869	192	–	93	–	99 *	44	31	24 *	1
1880	224	–	116	–	108 *	49	32	27 *	2
1890	234	131	121	10	103	50	34	19	3
1900	254	145	133	12	109	52	38	19	4
1910	298	178	166	12	120	56	38	26	5
1921	333	198	185	13	135	62	44	29	6
1930	660	338	322	16	322	213	52	57	7
1950	861	–	446	–	415 *	251	54	110 *	8
1961	881	–	–	–	–	–	–	–	9
1970	905	–	–	–	–	–	53	–	10
1980	988	–	–	–	–	–	50	–	11
1990	976	–	–	–	–	–	37	–	12
2001	1 307	–	–	–	–	–	66	–	13
2011	2 049	–	–	–	–	–	63	–	14

* Zahrnuty jsou i údaje za hostivickou část Jenečka.

1 Sčítání lidu 31. prosince 1869; výsledky uveřejněny např. v Seznamu míst v království Českém, vydaném v Praze 1872 (příruční knihovna NA ČR, sign. II T 18).

2 Sčítání lidu 31. prosince 1880; výsledky uveřejněny např. v Podrobném seznamu míst v Čechách, vydaném ve Vídni 1885 (příruční knihovna SOkA Kladno, C 127).

3 Sčítání lidu 31. prosince 1890; výsledky publikovány např. ve Vollständiges Ortschaften-Verzeichnis der im Reichrathe vertretenen Königreiche und Länder nach den Ergebnissen der Volkszählung vom 31. December 1890, vydaném ve Vídni 1892 (příruční knihovna SOkA Kladno, B 248).

4 Sčítání lidu 31. prosince 1900; výsledky publikovány např. v Lexikonu obcí pro království a země na Říšské radě zastoupené, díl IX. Čechy, vydaném ve Vídni 1904 (příruční knihovna SOkA Kladno, C 129).

5 Sčítání lidu 31. prosince 1910; výsledky publikovány např. v Podrobném seznamu místa zemí Rakouských, díl IX. Čechy, vydaném ve Vídni 1916 (příruční knihovna SOkA Kladno, C 133).

6 Sčítání lidu 15. února 1921; výsledky publikovány např. ve Statistickém lexikonu obcí v republice Československé, díl I. Čechy, vydaném v Praze 1923 (příruční knihovna SOkA Kladno, C 134).

7 Sčítání lidu 1. prosince 1930; výsledky publikovány např. ve Statistickém lexikonu obcí v republice Československé, díl I. Země Česká, vydaném v Praze 1934 (příruční knihovna SOkA Kladno, C 140).

8 Sčítání lidu a sčítání domů a bytů 1. března 1950; výsledky publikovány např. ve Statistickém lexikonu obcí Republiky československé 1955, vydaném v Praze 1955 (příruční knihovna ÚAZK).

9 Sčítání lidu, domů a bytů 1. března 1961; výsledky publikovány např. ve Statistickém lexikonu obcí ČSSR 1965, vydaném v Praze 1966.

10 Sčítání lidu, domů a bytů 1. prosince 1970; výsledky publikovány např. ve Statistickém lexikonu obcí ČSSR 1974, vydaném v Praze 1976 (příruční knihovna SOkA Kladno, C 149).

11 Sčítání lidu, domů a bytů 1. listopadu 1980; výsledky publikovány např. ve Statistickém lexikonu obcí ČSSR 1982, díl I., vydaném v Praze 1984 (příruční knihovna SOkA Kladno, C 155).
12 Sčítání lidu, domů a bytů k 3. březnu 1991; výsledky publikovány např. ve Statistickém lexikonu obcí České republiky 1992, vydaném v Praze 1994 (příruční knihovna 1. oddělení NA ČR).
13 Sčítání lidu, domů a bytů k 1. březnu 2001; výsledky publikovány např. ve Statistickém lexikonu obcí České republiky 2005, vydaném v Praze 2005 (příruční knihovna 1. oddělení NA ČR).
14 Sčítání lidu, domů a bytů k 26. březnu 2011; výsledky publikovány např. ve Statistickém lexikonu obcí České republiky 2013, vydaném v Praze 2013 (zveřejněn na webových stránkách Českého statistického úřadu https://www.czso.cz)

Uvedené údaje potvrzují pomalý růst obcí do roku 1920 a již výše popsaný mimořádný stavební rozvoj za první republiky, který dokládá rozdíl v počtu domů mezi roky 1921 a 1950. V následujících desetiletích se rozvoj poněkud zpomalil a nová stavební vlna po roce 1990 je zachycena až ve výsledcích sčítání za rok 2011.

Vývoj počtu obyvatel

Počet obyvatel je obtížněji dostupný údaj než počet domů. Pro starší období máme k dispozici pouze počty poddaných, které však nezahrnují svobodné lidi žijící v jednotlivých obcích.[49] Celkové počty obyvatel ukazují až sčítání lidu od poloviny 19. století.

Počty obyvatel (poddaných) podle seznamů poddaných

Vrchnost vedla seznamy poddaných, které zahrnují roky 1662 a 1720 až 1805.[50] V seznamech jsou zahrnuti i poddaní, kteří odešli z panství (např. zběhli nebo byli odvedeni na vojnu) a o nichž vrchnost neměla aktuální informace. Výsledky za vybrané roky shrnuje následující tabulka.

Rok	Celkem	Hostivice	Hradiště	Litovice	Břve	Jeneček
1662	135	65	6	47	13	4
1720	392	210	–	103	46	33
1740	613	343	–	157	61	52

49 Osobně svobodní byli například někteří nájemci panských hostinců či jiných zařízení.
50 SOA Praha, VS Tachlovice, knihy inv. č. 44–106. Seznamy z let 1720 až 1805 nejsou k dispozici každoročně. Podklady jsou zatím zpracovány pouze pro roky 1662, 1720 a 1740.

Počty obyvatel (poddaných) podle panské statistiky

V již zmíněných statistikách zpracovávaných vrchností v letech 1794 až 1832 nacházíme počty obyvatel členěných na muže a ženy v těchto kategoriích: svobodní, provdaní, vdovci a židé. Počty židů se pohybovali v Hostivici mezi pěti a 15, v Jenečku žili tři až čtyři židé pouze v letech 1829 až 1931 a v Litovicích a na Břvích nebyli evidováni žádní židé. V jednotlivých vsích tvořících nynější Hostivici byly zaznamenány počty poddaných uvedené v následující tabulce.

Rok	Celkem	Hostivice	Litovice	Břve	Jeneček
1794	815	397	247	89	82
1795	826	408	260	83	75
1796	821	410	256	79	76
1797	847	433	257	77	80
1798	844	431	255	77	81
1799	864	420	275	90	79
1800	855	411	271	91	82
1801	869	421	269	94	85
1802	876	425	275	98	78
1803	887	426	278	100	83
1804	883	427	268	104	84
1805	864	417	261	98	88
1806	872	419	264	99	90
1807	832	423	233	104	72
1812	948	448	296	115	89
1813	964	459	296	122	87
1814	944	452	287	121	84
1815	937	451	285	119	82
1816	951	456	289	122	84
1817	957	464	286	122	85
1818	987	476	288	126	97
1821	1 033	503	253	141	136
1822	993	485	234	136	138
1823	976	476	240	129	131
1824	1 019	492	255	134	138
1825	1 127	537	280	150	160
1826	1 118	506	292	154	166
1827	1 128	524	273	173	158
1828	1 141	527	279	179	156
1829	1 068	499	264	156	149
1830	1 091	508	264	155	164
1831	1 079	501	262	160	156
1832	1 077	500	255	169	153

Počty obyvatel podle sčítání lidu

Rovněž v případě počtu obyvatel se metodika při sčítání lidu, domů a bytů měnila. Zatímco většinou byl zjišťován počet obyvatel přihlášených k trvalému pobytu, v roce 2011 byl trvalý pobyt považován pouze za administrativní údaj o občané měli uvést obvyklý pobyt.

Rok	Hostivice celkem	Hostivice s Jenečkem	Hostivice	Jeneček hostivický	Litovice celkem	Litovice	Břve	Jeneček litovický	Pramen
1850	1 382	–	601	–	781 *	–	–	–	0
1869	1 661	–	789	–	872 *	370	239	263 *	1
1880	2 009	–	999	–	1 010 *	495	239	276 *	2
1890	2 267	1 304	1 125	179	963	503	299	161	3
1900	2 291	1 356	1 221	135	935	480	285	170	4
1910	2 564	1 587	1 439	148	977	528	260	189	5
1921	2 802	1 789	1 631	158	1 013	541	287	185	6
1930	4 248	2 263	2 128	135	1 985	1 390	261	334	7
1950	4 113	–	2 324	–	1 789	1 147	182	460 *	8
1961	4 327	–	–	–	–	–	–	–	9
1970	4 157	–	–	–	–	–	198	–	10
1980	4 310	–	–	–	–	–	168	–	11
1990	4 021	–	–	–	–	–	123	–	12
2001	4 586	–	–	–	–	–	128	–	13
2011	8 224	–	–	–	–	–	123	–	14

* Zahrnuty jsou i údaje za hostivickou část Jenečka.

0 Konskripce provedená na přelomu let 1850 a 1851; výsledky uvedeny v Zevrubném popisu rozdělení země království Českého, ježto Nejvyššími rozhodnutími od 14. září a 26. listopadu 1853 a od 5. března 1854 schváleno […], vydaném v roce 1854 (SOkA Kladno, C 126).

Ostatní prameny jsou shodné jako v tabulce počtu domů.

Vývoj počtu obyvatel, jak ho dokládají výsledky sčítání lidu, nekopíruje zcela nárůst počtu domů. Nápadný je propad počtu obyvatel mezi roky 1961 a 1970, který byl způsoben stagnující výstavbou a postupně se zvyšujícím standardem bydlení s vyššími nároky na obytnou plochu. Zatímco například kolem roku 1930 vlastníci rodinných domů běžně některé místnosti pronajímali, kolem roku 1970 již celý dům často využívala jen rodina majitele.

Počty obyvatel podle statistického úřadu

Český statistický úřad nezjišťuje počty obyvatel jen při sčítání lidu, domů a bytů, ale i průběžně pomocí dat z evidence obyvatel. Vzhledem k odlišné metodice se údaje o počtu obyvatel z těchto zdrojů navzájem liší. Následující tabulka shrnuje data o vývoji počtu obyvatel v letech 1971 až 2013, jak je v roce 2015 souhrnně zveřejnil Český statistický úřad.

Rok	Stav k 1. lednu	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí
1971	4 162	67	53	101	148
1972	4 129	51	59	111	84
1973	4 148	69	61	75	79
1974	4 152	97	70	96	86
1975	4 189	62	63	163	131
1976	4 220	79	53	119	104
1977	4 261	64	56	163	105
1978	4 327	86	50	100	98
1979	4 365	82	46	88	123
1980	4 366	69	68	120	97
1981	4 311	56	52	89	111
1982	4 293	55	57	102	109
1983	4 284	48	56	101	102
1984	4 275	57	64	99	111
1985	4 256	50	65	103	97
1986	4 247	51	48	93	115
1987	4 228	41	45	61	109
1988	4 176	37	49	132	135
1989	4 161	50	54	83	126
1990	4 114	38	54	187	123
1991	4 031	43	74	116	119
1992	3 997	43	47	113	94
1993	4 012	33	50	117	107
1994	4 005	51	47	129	69
1995	4 069	32	47	103	78
1996	4 079	36	38	84	76
1997	4 085	25	43	128	84
1998	4 111	35	43	191	79
1999	4 215	26	38	223	62
2000	4 364	49	42	189	65
2001	4 539	46	69	276	93
2002	4 699	35	54	253	122
2003	4 811	46	50	242	134
2004	4 915	51	61	350	97
2005	5 158	75	71	567	122
2006	5 607	73	55	696	147
2007	6 174	123	60	738	223
2008	6 752	102	66	490	204
2009	7 074	116	56	386	245
2010	7 275	96	57	380	258
2011	7 331	104	69	385	245
2012	7 506	96	66	376	265
2013	7 647	98	62	368	308